

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-1059

27.10.2025

If Skadeforsikring NUF

Bilansvar

Skyldfordeling etter sammenstøt i rundkjøring – bal. § 8.

Det oppstod kollisjon mellom klager og motpartens bil i en rundkjøring. Rundkjøringen hadde to felt inn og ut. Klager kom inn i rundkjøringen og var på vei rett frem da sammenstøtet skjedde. Kollisjonen oppstod idet motparten, som befant seg i rundkjøringen, var på vei ut av denne. Det ble ikke skrevet felles skademelding i saken. Foretakene løste saken med fullt ansvar for klager, med henvisning til at klager hadde vikeplikt for motpart, som var etablert i rundkjøringen. Klager var uenig og mente at motparten måtte ilegges fullt ansvar for sammenstøtet, og viste til at kollisjonen skyldtes at motparten ikke overholdt vikeplikten ved feltskifte. Nemndas flertall kom til at foretakets ansvarsvurdering var korrekt, og at det ikke var tilstrekkelig sannsynliggjort at motparten hadde brutt noen trafikkregler eller opptrådt uaktsomt.

Saksfremstilling

Saken gjelder spørsmål om skyldfordeling etter sammenstøt i rundkjøring.

Sammenstøtet mellom klager og motpartens bil oppsto i en rundkjøring den 24.4.25. I den aktuelle rundkjøringen var det to kjørefelt både inn og ut. Motparten kom kjørende i rundkjøringen fra klagers bils venstre side da kollisjonen inntraff.

Det ble ikke skrevet felles skademelding, og partene var uenige om det nærmere hendelsesforløpet. Motparten mente kollisjonen oppsto i forbindelse med klagers bils innkjøring i rundkjøringen, mens klager hevdet at begge parter var etablert i rundkjøringen, og at kollisjonen skjedde grunnet motpartens feltskifte i anlegget. Motparten fylte ut skademelding etter kollisjonen. I sin forklaring skrev motpart:

(...)

Jeg var på vei ut av rundkjøringen da Bil A ikke overholdt vikeplikten og kjørte inn i meg på høyre side.

(...)

Klager var forsikret i Fremtind Forsikring (Fremtind), mens motparten var forsikret i If Skadeforsikring NUF (foretaket). I klagers skademelding til Fremtind beskrev klager kollisjonen:

(...)

Den andre bilen kom i plutselig full fart, skiftet felt uten og blinke når den skulle ut av rundkjøring. Jeg lå i ytre felt den andre i indre felt

(...)

Foretakene løste saken med fullt ansvar for klagers bil med henvisning til at klagers kjøretøy hadde vikeplikt for motpart som var etablert i rundkjøringen.

Klager har i det vesentlige anført at motparten må bære fullt ansvar for hendelsen. Slik klager ser det så byttet motparten felt inne i rundkjøringen. Ifølge trafikkreglenes § 8 så foreligger det da

vikeplikt for motpart ved skifte av kjørefelt.

Klager anfører at han kjørte inn i rundkjøringen da den andre bilen plutselig kom i full fart og skiftet felt uten å blinke da den skulle ut av rundkjøringen. Klager lå i ytre felt, motparten i indre felt. Treffpunktet på klagers bil var venstre side foran.

Klager anfører at begge bilene var etablert i rundkjøringen, og at kollisjonen skyldtes at motparten ikke overholdt vikeplikten ved feltskifte i anlegget. Klager anfører videre at motparten kom i full fart og skiftet felt uten å blinke.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at klagers bil må ilegges fullt ansvar for sammenstøtet.

Det foreligger ingen felles skademelding. Foretakets kunde kom fra B gate og skulle rundt og til venstre. Foretaket viser til at kunden forklarte at han lå i venstre felt hele veien, og at det var to felt der foretakets kunde skulle kjøre ut. Klager kom inn i rundkjøringen etter at foretakets kunde allerede hadde passert 2/3 av rundkjøringen. Det er helt klart at foretakets kunde har vært først inne, og at klager har vikeplikt ved innkjøring.

Foretaket anfører at saken er korrekt løst, det er vikeplikt for klager ved innkjøring i rundkjøringen, og det er kun en påstand fra klager at foretakets kunde endret sideretning. Da vikeplikten ligger hos klager, er foretaket av den oppfatning at bevisbyrden for at foretakets kunde har gjort noe uaktsomt, ligger på klager.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretakets vurdering er i samsvar med bal. § 8.

Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Trine Vøien, bemerker:

Flertallet slutter seg her til sekretariatets vurdering:

Kort oppsummert er ansvar etter denne bestemmelse betinget av enten utvist uaktsomhet (a), teknisk svikt (b) eller brudd på trafikkreglene (c). Hvis begge parter forhold tilsier at de kommer inn under et eller flere av disse alternativene, så skal det foretas en skyldfordeling etter annet ledd i samme bestemmelse.

I henhold til alminnelige bevisregler har kravstiller bevisbyrden for sitt krav. Det betyr at hver av partene må sannsynliggjøre at motparten har vært uaktsom eller overtrådt trafikkreglene for å kunne få dekket skaden av motpartens forsikringsforetak. Dersom ingen av partene klarer å sannsynliggjøre et grunnlag for ansvar hos motparten, gjelder hovedregelen om at partene må bære egen skade.

I foreliggende sak legger vi til grunn at den aktuelle rundkjøringen er skiltet med vikepliktskilt 202. Av skiltforskriften § 6 fremgår:

202 Vikeplikt Skiltet angir at kjørende har vikeplikt for kjørende trafikk i begge retninger på kryssende veg.

Dette innebærer at den som er i ferd med å kjøre inn i en rundkjøring har vikeplikt for andre kjøretøy som allerede befinner seg i anlegget slik at rundkjøringen utgjør en forkjørssone, jf. bl.a. **FinKN 2019-822**. Vikeplikten markeres i tillegg med vikelinje som etter skiltforskriften § 22 B angir det sted hvor vikeplikten inntreffer.

Det fremgår videre av trafikkreglene § 7 nr. 1, første pkt.

Trafikant som det skal vikes for, må ikke hindres eller forstyrres. Den som har vikeplikt, skal tydelig vise dette ved i god tid å sette ned farten eller stanse.

Vikeplikten ved innkjøring i rundkjøring opphører når kjøretøyet er etablert i rundkjøringen. Dette skjer etter sikker praksis når kjøretøyet har tilbakelagt 20 m distanse (fire–fem billengder) fra vikelinjen og/eller har passert en tenkt midtlinje i neste veiarm (til høyre) med fronten idet kollisjonen oppstår, jf. bl.a. **FinKN 2021-883**.

Spørsmålet blir om din bil hadde kjørt såpass langt gjennom rundkjøringen at vikeplikt ved innkjøring var tilbaketrukket.

I denne saken er det ikke tegnet felles skademelding. Videre er partene uenig om hendelsesforløpet. Du anfører at begge parter var etablert i rundkjøringen, og at kollisjonen skjedde i forbindelse med motpartens feltskifte. Dette bestrider foretaket, som hevder at deres kunde befant seg i rundkjøringsanlegget og var på vei ut, idet din bil kjørte inn og forårsaket sammenstøtet.

Det foreligger ikke vitneforklaringer eller fagkyndige uttalelser som kunne gitt ytterligere informasjon om hendelsesforløpet i saken.

Du anfører at motparten byttet felt og at dette var årsaken til uhellet. Denne hovedregelen er også lagt til grunn i nemndspraksis, se f.eks. **FinKN 2017-733**. Likevel finner vi ikke at det, i den foreliggende sak, er tilsvarende klare holdepunkter for hvordan skaden rent faktisk har inntruffet. I motsetning til i **FinKN 2017-733**, så er det som nevnt ikke skrevet noen felles undertegnet skademelding. Det er dermed ikke i samme grad konsensus om faktum i saken. Slik vi ser det, er det på det rene at motparten befant seg i rundkjøringen da din bil kjørte inn, og motparten ble hindret/forstyrret av din bil slik at uhellet inntraff, jf. trafikkreglene § 7 nr. 1.

Vi finner at saken har flere likhetstrekk med en avgjørelse inntatt i **FinKN 2021-883**. Det oppsto kollisjon mellom klagers og motpartens bil i en rundkjøring, der motparten kom kjørende inn i rundkjøringen fra klagers venstre side. Felles skisse viste at motpartens bil var inne i rundkjøringen før klagers bil, og at sammenstøtet skjedde i forbindelse med klagers innkjøring i rundkjøringen. Foretaket erkjente 100 % ansvar på klagers vegne under henvisning til brudd på vikeplikt for trafikk i rundkjøringen. Klager mente at hun ikke hadde vikeplikt for motparten, og at sammenstøtet skjedde som følge av at motparten kjørte uaktsomt og med for høy hastighet. Nemnda kom til at klager var ansvarlig for kollisjonen. Fra avgjørelse hitsettes:

Partene har levert felles undertegnet skademelding uten avkrysninger. Felles skisse inneholder to tegninger. Den ene viser motpartens bil inne i rundkjøringen og klagers bil på vei inn i rundkjøringen. På denne tegningen fremstår kollisjonen som en front mot front kollisjon. Tegningen på siden viser derimot at treffpunktet er foran på motpartens bil og bak på klagers bil. Motparten har videre fremlagt en skisse som viser at motpartens bil var inne i rundkjøringen og kjørte inn i klagers bil bak da klager kjørte inn i rundkjøringen. Nemnda forstår dette slik at kollisjonen skjedde idet klager var kommet inn i rundkjøringen, og at motparten på dette tidspunktet lå inne i rundkjøringen.

Klager anfører at hun var inne i rundkjøringen først og har lagt frem beregninger og skisse for å støtte dette. Nemnda kan imidlertid ikke se at dette er tilstrekkelig til å dokumentere at den felles skissen er gal. Nemnda må derfor legge til grunn at sammenstøtet skjedde i forbindelse med klagers innkjøring i rundkjøringen

På bakgrunn av fremlagt dokumentasjon finner vi det nærliggende å slå fast at motparten passerte vikelinjen først, og at sammenstøtet oppsto da ditt kjøretøy var på vei inn i rundkjøringen hvor bilen din hadde vikeplikt for motparten, jf. trafikkreglene § 7 nr. 1. Det foreligger derfor ansvarsgrunnlag for din bil etter bal. § 8 første avsnitt bokstav c.

Spørsmålet blir dermed om det er tilstrekkelig sannsynliggjort at motparten har brutt noen trafikkregler eller opptrådt uaktsomt slik at dette kjøretøyet må ilegges fullt eller delvis ansvar for kollisjonen, jf. bal. § 8 annet ledd.

Det er vanlig i norsk rettspraksis at det er den med den sterkeste rettsregelen mot seg som har bevisbyrden. Vikeplikten stiller svært sterkt i trafikkreglene. Kjører noen i strid med vikepliktsreglene, vil det ha formodningen for seg for at bruddet på vikeplikten har hatt årsakssammenheng med sammenstøtet. Om den som har vikeplikt hevder noe annet, har vedkommende tvilsrisikoen for påstanden. I dette tilfellet er det din bil som har kjørt i strid med vikepliktsreglene, og som derfor må sannsynliggjøre at motparten har opptrådt tilstrekkelig uaktsomt til å bli ilagt ansvaret for kollisjonen.

Ut fra sakens dokumenter kan vi ikke se at det er fremlagt dokumentasjon på at motparten har holdt for høy fart, eller på annen måte kjørt uaktsomt på stedet. Vi finner det derimot nærliggende at uhellet ville blitt unngått om din bil hadde overholdt vikeplikten, og stoppet for motparten ved innkjøring til rundkjøringen.

Etter gjennomgang av sakens opplysninger finner vi det derfor ikke tilstrekkelig sannsynliggjort at motparten har brutt noen trafikkregler eller opptrådt uaktsomt slik at dette kjøretøyet må ilegges fullt eller delvis ansvar for kollisjonen, jf. bal. § 8 annet ledd.

På bakgrunn av det ovennevnte er sekretariatet av den oppfatning at foretakets standpunkt om fullt ansvar for deg er korrekt i dette tilfellet. Vi ser derfor ikke grunn til å ta saken nærmere opp med foretaket.

Etter dette har vi kommet til at klagen ikke kan føre frem.

(...)

Nemndas mindretall, Fanny Helle, bemerker:

Mindretallet har kommet til at klager må gis delvis medhold.

Det foreligger ikke felles skademelding, og partene har ulik oppfatning om hendelsesforløpet. Slik saken er opplyst er det etter mindretallets syn ikke i tilstrekkelig grad sannsynliggjort at noen av partene har opptrådt uaktsomt eller i strid med trafikkreglene. Mindretallet mener derfor at hver av partene må bære egen skade jfr. bilansvarslova § 8.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).